

Ølsted Autoværksted – Ludvigs Auto – Orla's Auto

Da smeden i Ølsted købte Ølsted smedje i 1934 fulgte der en cykelforretning med i handelen. Smedeforretningen voksede sig så stor at smeden ønskede at afhænde cykelforretningen, som havde til huse i en tilbygning til smedjen.

Ved slutningen af 2. verdenskrig kom der en køber til cykelforretningen. Forretningen blev solgt fra smedjen og i salget indgik den aftale at den nye cykelhandler i en periode måtte drive forretningen videre fra tilbygningen til smedjen.

Køberen til cykelforretningen kom fra Aalborg og hed Edvin Scavenius Brønnum. Brønnum var gift med Marie og de flyttede fra starten ind på Harald Mønsters gård som lå på Hov vej nr. 16. Her var der indrettet en aftægtsbolig i den ene ende af laden. 14. januar 1946 bliver de forældre til en lille pige som hedder Lene. Hvor lang tid de boede der er uklart, men antagelig en kort periode. Derefter flyttede de i et lille rødt hus de havde lejet på Bottrupvej nr. 30, huset var brugt som fodermesterhus til gården Bottrupvej nr. 25 som var ejet af Jens Heibøl.

Efter krigen i 1945 købte Brønnum et stykke jord, af Alfred Hjerrild for kr. 1.400,- over for smeden på Bottrupvej, hvor han ønskede at etablere sig. Det første Brønnum lod bygge var et lille grundmuret værksted på ca. 5 x 10m. Bagerst i huset var der et lille lager, i den resterende del var der et værksted med et lille udstillingsvindue.

Brønnums cykelforretning i 1949. I vinduet i gavlen var der juleudstilling. Ølsted Skole anes i baggrunden længere henne af Bottrupvej.

Børge Juul fortæller "Vedr. Brønnums uddannelse mener jeg at der er en vis usikkerhed. Jeg hælder mest til den anskuelse at han var en meget dygtig autodidakt.

Den første gang jeg rigtig interesserede mig for Brønnum var jeg nok ca. 6 år. På et tidspunkt havde jeg overværet en samtale som omhandlede den elektricitet som var i det hus familien Brønnum havde lejet på Bottrupvej. Der var ikke indlagt normal elektricitet i huset, men Brønnum havde opstillet en lille hjemmelavet vindmølle som trak en 6 volt dynamo fra en bil og fik på den måde opladet en 6 volt akkumulator. Denne metode gav dem lys i hjemmet og strøm til en 6 volt radio.

Netop den hjemmebyggede vindmølle og radioen til 6 volt var for mig så interessant at jeg begav mig på min første ekspedition nemlig at cykle fra hjemmet og til det røde hus tæt ved Bottrup for ved selvsyn at besigtige det vidunder af en vindmølle, hvilket overbeviste mig om at det var et større fremskridt end strøm fra en stikkontakt.

Nogen tid efter jeg ved selvsyn havde set vindmøllekonstruktionen kontaktede jeg Brønnum på værkstedet, jeg ville gerne vide lidt mere om radioen til 6 volt. Brønnum fortalte mig, at han havde arbejdet en del med radio både reparation og salg sideløbende med cykelreparation medens han var i Aalborgområdet.

Børge Juul fortæller videre "Jeg kunne ikke glemme historierne jeg var blevet fortalt om radioreparation m.m. Brønnum gav mig inspiration til radiointeresser. Disse interesser blev udbygget ved at jeg af Brønnum fik en stak tidsskrifter omhandlende moderne radioteknik dateret 1935, samt en lille kasse med reservedele som mest bestod af modstande og radiatorer efter datidens normer.

Jeg byggede min første krystalradio da jeg var 9 år gammel og senere da jeg var omkring 13 år byggede jeg min første 2 lampes radio begge radioer var til hovedtelefon. Hvis jeg havde et teknisk problem vedrørende radioer, kunne jeg altid få et kvalificeret svar af Brønnum".

I Ølsted havde Brønnum ved juletid en lille juleudstilling i sit udstillingsvindue. Juleudstillingen var på det tidspunkt ret avanceret, idet der var fabrikeret et lille juletog som kørte i et snelandskab. Det fandtes ikke bedre i Horsens.

En anden situation som viste at Brønnum var på forkant med den teknologiske udvikling på brugerniveau, var i Ølsted skytteforening. Skytteforeningen havde etableret en 200 m langdistance skydebane (200 m) nede i engen tæt ved skoven. Mellem markørgraven og skydepladsen havde Brønnum etableret en telefonforbindelse. Det var fremsynet og højnede sikkerheden."

Efter opførelse af det lille værksted påbegyndte Brønnum nu opførelse af et stuehus på grunden. Hertil låner han i 1946 kr. 10.000. Stuehuset blev opført af Kaj og Harald Barrit. Ca. 1 år efter opførelse af stuehuset påbegyndtes opførelse af et stort værksted mellem det lille værksted og stuehuset. Værkstedet var udelukkende i træ. Det var et brugt tysk værksted som Brønnum havde købt fra Ry flyveplads da den blev nedlagt og fjernet efter kapitulationen. På Ry flyveplads var næsten alle de tyske huse og værksteder opført som standart trætypehuse fra Det 3. Rige.

Her på billedet er både stuehus, træbarakken og cykelværkstedet.

Efter opførelsen af træværkstedet fik Brønnum nu mere og mere reparation af biler og i løbet af ca. 4 til 5 år blev cykelværkstedet nedlagt og det lille værksted blev nu brugt til lagerplads.

Vi ved ikke hvem personerne er her på billedet til venstre. På trods af billedets kvalitet kan man godt få fornemmelsen af træbarakkens størrelse.

På billedet herunder kender vi heller ikke identiteten på personerne.

Begge billeder er fra 1950.

Edwin Scavenius Brønnum dør i 1965.

Ludvigs Auto

I nogle måneder efter Brønnums død blev der ikke drevet autoværksted på adressen.

D. 15. feb. 1966 overtager Ludvig Cravach Andersen værkstedet og omdøber forretningen til "Ludvigs Auto". På det tidspunkt var Ludvig kun 21 år og knap færdigudlært ved Ford i Horsens. Via hans svoger, der boede i Ølsted, fik han informationer om at værkstedet var til salg og han slog til. I starten var der kun ham selv og en arbejdsdreng på værkstedet, men sidenhen i 1968 blev Ludvig godkendt til at have lærlinge. Stille og roligt udviklede forretningen sig fra kun at have med reparation af biler, til også at have med køb og salg af biler.

I 1968 rives træværkstedet ned og et nyt moderne værksted opføres. Samtidig blev kontoret også bygget.

Billedet er fra en gang i firserne. Her ses værkstedet og kontorlokalerne.

I 1971 fik Ludvig forhandlingen af det Sovjetiske mærke "LADA". Det var en god forretning for Ludvig. Han solgte så godt at han blev inviteret til Rusland af LADA fabrikken, der var placeret ca. 1.100 km. øst for Moskva. I 1972 vælger Ludvig at flytte LADA forhandlingen til Horsens, nærmere bestemt til Blumersgade.

Selvom Ludvig flyttede forretningen til Horsens, blev han og familien boende i Ølsted i en årrække.

faktisk burde Lada koste 8.000kr. mere...

Hvad enten De vælger LADA personvogn med 4 døre eller hvis De ønsker endnu mere plads - LADA stationcar med 5 døre, får De en stor og rummelig vogn. Med finish og masser af komfort. Med lækre og behagelige detaljer, som ellers kun findes i langt dyrere vogne. Det eneste, der ikke er i topklasse, er prisen!

4 cylindre
5 hovedlejer
12 V vekselstrøm
kontrollys for håndbremse
skivebrems + tromlebrems
sportsgear 140 km/t 11-12 km/l

LADA

LUDVIG ANDERSEN MED DEN NYE LADA STATION-CAR, DER LIGESOM PERSONVOGNE ER BLEVET EN MEGET STOR SUCCES

Ludvigs Auto flytter til Horsens

Autoforhandler Ludvig Andersen, Ølsted, åbner på lørdag ny forretning i Blumersgade 2 i Horsens. I de nye lokaler bliver der forhandling af såvel nye som brugte biler. Ludvig Andersen har forhandling af mærkerne Lada, Moskvitch og Volga. Der bliver

udstillingslokale på ca. 200 kvadratmeter. Der bliver endvidere værksted. Tidligere på året overtog Orla Madsen Ludvig Andersens værksted i Ølsted, hvorimod salget af nye og brugte vogne fortsat skete i Ølsted. Nu sker imidlertid hele salget gennem forretningen i Horsens. Ludvig Andersen vil dog fortsat privat bo i Ølsted.

Artikel og annonce i Horsens Folkeblad fra 1972

Fra sin tid med Ludvigs Auto i Ølsted var der også mange ulykker. Ikke på værkstedet, men på Hovedvej A10, som Hovedvejen hed dengang. Antallet af biler på vejene var stærkt stigende og de trafikale forhold fulgte ikke med udviklingen.

Ludvig fortæller "I min tid var hovedvejen smallere end i dag, der var ingen afmærkninger og ingen rundkørsel som vi kender fra nutiden. Samtidig var der fri hastighed. Det resulterede i store trafikulykker og 6-7 dødsfald i denne periode. Jeg har selv fået en mand ud af en brændende bil. En dag kørte en spritbilist også af vejen og ind i udstillingen, hvor han smadrede 2 ud af 4 biler". Heldigvis er de trafikale forhold blevet bedre og ulykkerne færre.

Ludvigs Auto stoppede i Ølsted d. 11. november 1972.

Orlas Auto

Orla Madsen overtog forretningen samme dag, altså d. 11. november 1972. På dette tidspunkt var Orla 29 år. Han er født og opvokset i Ring ved Brædstrup, hvor han også stod i lære som mekaniker. Efter endt læretid og overstået værnepligt

arbejdede Orla 2 år ved sin gamle mester og sidenhen 3 år på et værksted i Viby. Lysten til at blive selvstændig meldte sig hos Orla og han var rundt flere steder, sammen med Karen (hans kone), for at se på egnede lokaler og beliggenhed. De faldt for Ølsted, lokalerne og beliggenheden ved første øjekast, så sådan blev det.

I starten efter Orlas overtagelse var det kun reparation af biler og specielt af LADA modellerne. Ludvig havde solget som var flyttet med til Horsens.

Orla overtog 3 lærlinge fra Ludvigs tid og der var nok at lave. Med tiden har Orla udlært 20 lærlinge.

Efterhånden kom der også gang i salget af brugte biler og i 1978 fik Orla forhandlingen af det Østtyske mærke Wartburg. Det blev en solstrålehistorie. Orla fik opbygget en god solid kundekreds til denne biltype, og i de sidste år af forhandlingen af Wartburg var Orla Danmarks største forhandler. Det indebar også flere ture til Wartburg fabrikken i Østtyskland i byen Eisennach i delstaten Thüringen.

Der var Warburg biler langs hele facaden i firserne.

Med den voksende forretning kom der også pladsproblemer, så i 1985 udvidede Orla med et større kælderlokale som blev indrettet til lager. Ovenpå kælderen blev det etableret et kontor. I 1988 blev der bygget et udstillingslokale.

Men med Østtysklands kollaps og Berlinmurens fald så stoppede også Wartburg fabrikken med produktionen af biler i 1989. I en kort periode havde Orla også forhandlingen af mærket Yugo fra det gamle Jugoslavien, men det ophørte også med Balkan krigen i 1992. I samme periode, omkring 1992, fik Orla LADA forhandlingen tilbage til Ølsted. Også mærket FSO kom med i forretningen.

Her ses udstillingslokalet som blev bygget i 1988.

Orla og Karen havde en travl hverdag. De var hele tiden parate til at servicere deres kunder. Selv juleaften har det banket på deres dør, hvor en bilist havde problemer med bilen. Orlas Auto har også gennem alle årene været en loyal sponsor og bidragsyder til de lokale foreninger.

Efter 39 år som mekaniker i Ølsted vælger Orla at stoppe 1. august 2011. Orla og Karen trækker sig tilbage til deres landsted på Teglværksvej, men beholder bygningerne på Bottrupvej.

Orla lejer værkstedet til Thomas Jensen der driver det i godt 3 år. På grund af dårlig ryg ser Thomas sig nød til at opgive hvervet som mekaniker. Herefter er Henrik Sørensen lejer i en periode. I 2020 lejer Kris Fynbo lokalerne og flytter ind med sit nyligt startede firma KF Auto. Kris har fået godt gang i forretningen igen og har flere ansatte.

Denne historie er skrevet i 2022 af Børge Juul, Henning Christensen og Lennart Jensen. Den er baseret på egne oplevelser samt interview med Ludvig Cravach Andersen samt Orla og Karen Madsen i efteråret 2022.

I afsnittet avisklip (se i menuen til venstre) er der flere artikler fra Horsens Folkeblad, der skriver om Ludvigs Auto i Blumersgade. Ligeledes er der artikler fra Orlas Auto.